

Vergaderjaar 2011–2012

29 683

Dierziektebeleid

Nr. 109

**BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN,
LANDBOUW EN INNOVATIE**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 21 december 2011

Op 9 december 2011 heb ik u geïnformeerd over de import van een partij Turks stro. Uw Kamer heeft mij in het Algemeen Overleg van 14 december 2011 verzocht een brief te sturen waarin ik nader inga op de vraag hoe deze import van Turks stro heeft kunnen plaatsvinden en wat de rol van de nVWA is geweest.

Ik geef u in deze brief de gevraagde informatie.

Tevens wil ik u informeren over de laatste stand van zaken ten aanzien van de maatregelen die zijn genomen, zowel ten aanzien van het Turkse stro als met betrekking tot de nVWA.

Tot slot wil ik u informeren over de uitkomsten van een brede screening die is uitgevoerd op de import van stro uit derde landen in 2011. Hieruit bleek dat ook een kleine partij stro uit Servië van 12 ton is geïmporteerd in Nederland. Ook deze partij had niet geïmporteerd mogen worden. In het vervolg van deze brief heb ik de genomen maatregelen met betrekking tot deze partij stro vermeld.

De nVWA heeft in de periode september tot en met november 2011 een aantal malen de vraag gesteld gekregen of de import van stro uit niet EU-landen, zoals Turkije, Servië, Oekraïne en Canada, mogelijk was. Bij de meldkamer zijn 9 vragen binnengekomen. In 3 gevallen is geantwoord dat geen fytosanitair certificaat nodig is. Zoals ik in het AO van 14 december jl heb aangegeven, was het antwoord van de nVWA onvolledig en niet juist, omdat verzuimd is te vermelden dat de import van stro uit deze landen om veterinaire redenen niet is toegestaan. Bij twee gevallen heeft dit geleid tot import: de onderhavige partij Turkse stro van in totaal 855 ton en een kleine partij stro uit Servië (12 ton).

In de andere gevallen is wel juist geantwoord.

Import stro

Ten aanzien van het Turkse stro ontving de nVWA op 4 oktober 2011 via de mail de vraag van een expeditieeur namens een importeur of stro uit Turkije

zonder importcertificaat mocht worden ingevoerd. De nVWA antwoordde op 5 oktober dat «voor de import van stro uit Turkije geen fytosanitair certificaat vereist is. Dat is niet nodig voor dood plantenmateriaal van een graangewas, zoals stro.»

Hierop hebben twee importeurs omstreeks 19 oktober en later nog op 8 november gezamenlijk 157 containers met Turks stro geïmporteerd in de haven van Antwerpen en doorgevoerd naar Delfzijl. Op 15 november informeert de douane de nVWA over de aanwezigheid van 59 containers met stro in Heerenveen en Groningen. De nVWA blokkeert deze 59 containers en draagt op 21 november de importeurs op ze te vernietigen of te retourneren naar Turkije. Op 9 december neemt de nVWA maatregelen om het reeds verhandelde stro terug te halen.

Het heeft te lang (drie weken) geduurd voordat de nVWA tot maatregelen bij de veebedrijven is overgegaan. Nadat op 15 november 2011 de aanwezigheid van het Turkse stro in Nederland is ontdekt heeft de nVWA de tracering in gang gezet en een risicobeoordeling laten uitvoeren. De nog aanwezige containers zijn direct geblokkeerd. De tracering verliep traag omdat er voor stro geen wettelijke traceringsverplichting geldt en daarom de medewerking van de bedrijven nodig was. Een aantal bedrijven wilde echter eerst duidelijkheid over de vergoeding voordat zij zouden meewerken.

Voor het nemen van proportionele maatregelen was het nodig duidelijkheid te verkrijgen over de precieze herkomst van het Turkse stro en de bestemming in Nederland (veehouderij of ook gezelschapsdieren, welke diersoorten). Deze helderheid kwam pas in de eerste week van december 2011.

In totaal is 855 ton Turks stro, al dan niet gemengd met ander stro, via de twee importeurs verhandeld. De nVWA heeft al het aanwezige (gemengde) Turkse stro opgehaald in de periode 12 tot en met 21 december bij 129 bedrijven die geleverd hebben gekregen. Er zijn bij deze bedrijven geen klinische verschijnselen waargenomen die in verband kunnen worden gebracht met het stro. Het laatste (130e) bedrijf wordt op 22 december 2011 bezocht, het stro opgehaald en klinisch onderzocht. De tweede inspectieronde van de nVWA vindt over enkele weken plaats (zie mijn brief van 9 december 2011 voor de termijnen). De importeurs hebben een schadeclaim ingediend. Deze wordt momenteel beoordeeld. Met hen zal het overleg worden gestart over een schikking.

Andere importen van stro uit derde landen

De nVWA heeft bij de importbestanden van de Douane nagegaan of er in de afgelopen periode nog andere importen van stro van buiten de EU hebben plaatsgevonden.

Uit de van de Douane verkregen informatie is gebleken dat:

- Er behalve de reeds getraceerde partijen stro uit Turkije geen andere importen uit Turkije zijn geweest.
- Er 1 partij (12 ton) stro uit Servië met toestemming van de Hongaarse autoriteiten via Hongarije geïmporteerd (in de week van 14 september 2011). De partij is op 15 december 2011 getraceerd op één bedrijf in Nederland en is direct geblokkeerd. Het stro is opgehaald en de dieren zijn klinisch onderzocht op dezelfde wijze als bij de bedrijven met Turks stro. Ik heb de Hongaarse autoriteiten op de hoogte gesteld en zal tevens bij de Europese Commissie aandringen om bij buitengrensposten strikt te controleren op de import van stro. In Servië is op dit moment geen risico op MKZ bekend.

- Er geen aanwijzingen zijn die duiden op de invoer van hooi en/of stro uit overige derde landen.

Maatregelen

De informatie over stro op de website van de nVWA is ontoereikend gebleken voor ondernemers. In de plantaardige informatie was geen verwijzing opgenomen naar de veterinaire eisen die gelden voor stro. En in de veterinaire informatie (Import Veterinair Online; IVO) was het onderwerp stro niet goed vindbaar. Om dergelijke situaties in de toekomst te voorkomen heeft de nVWA de website aangepast.

Zo is de informatie over de importregelgeving nu direct vanaf de homepage te raadplegen, is de juiste informatie over stro opgenomen en zijn de vermeldingen en verwijzingen naar stro in zowel het veterinaire als plantaardige gedeelte aangepast.

Verder zijn de afspraken tussen de Meldkamer en de back-office aangescherpt, opdat de verwerking van vragen vanuit de Meldkamer adequater worden beantwoord. Onder meer zijn er nieuwe instructies gemaakt voor het uitzetten van dergelijke vragen bij meerdere deskundigen bij de nVWA.

Ik concludeer dat de nVWA te laat maatregelen heeft genomen ten aanzien van het stro uit Turkije, gezien de risico's op MKZ. Ik heb de nVWA opdracht gegeven om dit in de toekomst te voorkomen.

Voorts heb ik opdracht gegeven voor een extern onderzoek naar de genomen maatregelen van de nVWA ten aanzien van betrouwbaarheid en volledigheid van de informatieverstrekking aan ondernemers, alsmede over eventuele aanvullende, noodzakelijke, structurele maatregelen.

De staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,
H. Bleker